PŘED VELERADOU A V CESAREJI

Původ materiálu
Pechar Jaroslav, úprava a variantní vyprávění Tomáš Trusina
Pořadí v lekci
31

1. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

Theofilovské uvedení:

Už jsem z toho vyprávění, Lukáši, netrpělivý, evangelium se má přece dostat až na samotný konec země, a zatím je Pavel zase v Jeruzalémě, a vypadá to, že ho tam jen tak nepustí, že ho pořádně zvalchují.... Setkal jsem se s názorem, že Pán vše řídí. Jak to všechno může řídit?

Otázka pro mladší a střední školní věk:

Už se vás někdo snažil překřičet? Jaké to bylo?

Otázka pro starší školní věk:

Víte, co jsou to lidská práva? Čím jsou zaručena? (Listinou práv a svobod, ústavou) Co zaručují? Souvisejí nějak s naší vírou?

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

- tři okruhy čtenářů - vypravěč se obrací na tři typy čtenářů:

- římským úředníkům chce ukázat, že Pavel jako svědek Kristův (tudíž ani nikdo další z křesťanů) není buřič ale "spořádaný" občan, na představitele římské moci udělal dojem a oni sami na něm neshledali nic "protistátáního" ani protizákonného. Pobouření, které vyvolává, není politického, ale "vnitronáboženského" charakteru

- židovskému čtenáři - oddíl ukazuje, že Pavel nehrdá autoritou Tóry, svům důrazem na vzkříšení se řadí mezi farizeje, má dobré svědomí před Bohem otců. Jestliže provokuje svou otevřeností vůči pohanům, není problém na jeho náboženské svévoli, ale v úzkoprsosti jeho protivníků.

- křesťanského čtenáře - chce oddíl především povzbudit: Sleduj zbytek Pavlových příběhů jako svědectví o člověku svobody víry, který se svobodně rozhodl, že pro Krista stojí za to i trpět. A jehož Vzkříšený Pán doprovází na cestě následování a svědectví svým ujištěním a blízkostí (nikoli ochranou proti nesnázím).

Při vyprávění dětem je třeba vzít tyto okruhy vážně a vybrat si z nich. Nejmenším téma "oslovení pro křesťany v nesnázích" - ohrožení a překřikování, pro stzřední a starší šk. věk můžeme přidávat další související témata.

- Pavlova řeč je přerušena bouřlivou reakcí posluchačů ze strany (22, 23) jeho protivníků, pohoršení vyvolala zmínka o zvěstování pohanům.

- výslech na mučidlech (22,23-30) - byla běžná římská praxe s otroky a s těmi, kteří nemají římské občanství. Pavel, již připoutaný, se dovolává před bičováním svého římského občanství - tak jako i ve Filipis ve Sk 16,37. (Dovolává se tak práva, podle kterého neměl být římský občan bičován a bez rozsudku svázán - jmenovitě v tzv. Lex Porcia a Lex Julia). Pavel se svým římským občanstvím je od narození výš než velitel, který si římské občanství koupil v dospělosti.

- dovolávat se práva znamená kladně přijmout funkci státní správy: stát se má starat o pokojný život obyvatel, má udržovat pořádek, jistá pravidla, která ochraňují občany. Stát se nemůže chovat svévolně. Křesťan má napomáhat udržovat fungování společnosti na právním základě. (viz též úloha č. 30, poznámka "římské státní instituce")

- výslech před židovskou radou (Sk 23,1-10) by sotva svolal římský velitel, těžko by velitel mohl být při výslechu přítomný, sotva by probíhal její průběh takto (apoštol Pavel se ujímá iniciativy, nepoznává velekněze…). Lukášovi jde o jakési vodítko pro podobné situace: můžete se dostat do podobných situací, jako se dostal Pavel a vlastně jako se dostal sám Ježíš (viz Ježíšův výslech v Lukášově evangeliu před židovskou radou Lk 22,66nn). Jsou to situace, kdy vás už třeba nikdo ani neposlouchá a chce vás ukřičet, donutit, abyste se přiznali k něčemu, co jste neudělali. A i tehdy je možné zachovat si důstojnost, sebevědomí v tom nejlepším slova smyslu.

Pavel hovoří o **dobrém svědomím před Bohem** (Sk 23,1). Lukáš tím termínem svědomí vysvětluje stručně křesťanům z pohanů, co to je ospravedlnění z pouhé víry a milosti. Dobré svědomí je svědomí před Bohem (darované dobré svědomí), o to máte stát, to činí člověka nezávislým na soudech a zvůli druhých. Křesťan není "otloukánek" a obětní beránek, který pasivně přijímá facky. Nemusíte z nepříznivé situace vycházet jako poražení. V podobných situacích je potřebné především zachovat si dobré svědomí.

- **velekněz Ananiáš přikáže udeřit Pavla přes ústa,** on se nezlomí a odpoví pohotově (23,2): Tebe bude bít Bůh…. Je známý židovský výrok, připomínající vyšší instanci, Boží soud. Přirovnání "obílená stěno" může pocházet od Ježíše - Mt 23,27: (Běda vám, farizeové a zákoníci, pokrytci!. Pokračování Pavlovy řeči ukazuje na nesoulad mezi velekněžovými slovy a činy.

- že by Pavel velekněze neznal, je nepravděpodobné. Spíš jde o to Lukášovi ukázat: Pavel uznává židovský zákon, neodmítá jej, když okamžitě reaguje na obvinění omluvou a citátem z Ex - ví, že se nemá urážet předák lidu.

- zmínka, že je souzen za to, že je farizeus a věří spolu s nimi ve všeobecné vzkříšení - Pavel využije tak rozdílu mezi farizejskou částí velerady a saduceji, kteří ve vzkříšení nevěří. Mezi oběma stranami se strhne vášnivá hádka, která hrozí rozsápat Pavla. Ale problém je najednou jinde, takže **zástupci římské moci** musí mít z celého jednání dojem, že se jedná pouze o vnitřní problémy židovského společenství, že Pavel se ničím neprovinil (jak vyplývá z dopisu velitele posádky místodržiteli Felixovi).

- **povzbuzení ve snu** (v.11): neztrácej odvahu *(vzchop se, neztrácej naději* - termín signalizující Boží přítomnost, resp. přítomnost Vzkříšeného). S povzbuzením slyší Pavel i úkol - připomíná se to, co zní na začátku Skutků jako jejich program (*Budete mi svědky v*

Jeruzalémě_. až na sám konec země Sk 1,8) Noční zjevení můžeme tedy chápat jako **zlom**: jeruzalémské období skončilo, od této chvíle má svědectví **evangelia směřovat do Říma**. Tomu budou napomáhat všechny následující složité peripetie po souši i na moři.

- **Pavlova ochranka** je tak veliká (v.23), že by prý musela být k tomu použita polovina římské posádky v Jeruzalémě. Tím Lukáš vyjadřuje (podobně jako v příběhu o Ježíšově narození), že mocenské plány vládců mohou sloužit Božím plánům, aniž to vládcové tuší. V tomto případě: tak mocného doprovodu se dostává zvěsti evangelia!

- po příjezdu do Cesareje si místodržící otázkou , odkud pochází, mohl ověřovat, zda Pavel opravdu může být římským občanem, jestli tedy nelhal. V případě lži o římském občanství by mohl být popraven. Pavel se dovídá, že se ještě jednou setká se zástupci rady.

3. FORMULACE TÉMATU

Neztrácej odvahu. Jít s evangeliem do tohoto světa znamená jít do nejistoty, neprošlapanou cestou. Posiluje přitom Vzkříšený Pán. Že se toho neznámého světa nemusíme bát, ukazuje i to, jak Pavel využívá dobrodiní zákonných záruk a státních institucí.

4. VYKLADAČSKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

- oddíl by mohl vyznít protižidovsky. Přitom se tu mluví o zneužití jakékoli duchovní moci (dost často k tomu docházelo i v křesťanství), jde o mechanismy, které se mohou objevit všude. Moc a zlo jdou často ruku v ruce.

- fanatismus nelze spojovat s určitou skupinou. Jeho nebezpečí je všudypřítomné (zkuste nechat děti, aby samy zkusily říci, co to fanatismus je)!

- náboženské pobouření, které vyvolala Pavlova ochota ujmout se zvěstování "nečistým pohanským psům", není specifikum tohoto příběhu. Podobný odpor dnes vyvolává rpozhodnutí

církví pověřit ke kazatelské službě ženy, otevřenost homosexuálům, někde i otevřenost menšinám, chudým, lidem všelijak opovrhovaným. Podobné pobouření vyvolávají dnes i díla, která podle některých náboženských aktivistů pobuřují či urážejí náboženské cítění. Proto je tak důležité, aby stát byl nábožensky neutrální, aby nikomu nestranil.

- oddíl by mohl vyznít velmi zjednodušeně, že "Pán vše řídí". Tak to ovšem není, v dané situaci lze jen říci, že vše může dopadnout ještě jinak (D. Bonhoeffer: Věřím, že Bůh ze všeho, i z toho nejhoršího, chce a může nechat vzejít dobru...)

5. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

Pomůcky

- obraz Jana Husa před koncilem

b) poznámky a osnova pro mladší a střední školní věk:

I. Pavla chtějí překřičet

II. Pavel čelí nespravedlivému jednání

III. K čemu je dobré svědomí?

IV. Noční potěšení

V. Tajný odchod z Jeruzaléma

c) poznámky a osnova pro starší školní věk:

I.Pavel a protivníci

II. "Jsem římský občan"

III. Dobré svědomí před Bohem

IV. Pavel málem rozsápán

V. Když ti schází odvaha, je tu ten kdo pomáhá

VI. Všechny cesty vedou do Říma

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDEŇKA ŠORMA

Děti mohou tipovat, co znamená důvěra v ohrožení, před vyprávěním. Vybrané možnosti si mohou například vybarvit. Po vyprávění si potom mohou porovnat, jak se jejich pohled kryje s pohledem biblickým. Ten mohou naznačit třeba orámováním jinou barvou.

Obrázek můžete rozdat dětem také po vyprávění, aby vybraly, co znamená důvěra v ohrožení podle něho. Podle nakreslených scén mohou pak vyprávění opakovat, a přitom kontrolovat, zda vybraly správně.

7. LITURGICKÝ RÁMEC

Vstup:

Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomocí ti budu, budu tě podpírat pravicí své spravedlnosti. Amen (Iz 41,10)

8. VYPRÁVĚNÍ A NÁPADY PRO PŘEŠKOLNÍ VĚK

Zahrejte si s dětmi hru, kde se vzájemně překřikují (Kdo je největší opičák?.... - všichni co nejhlasitěji křičí JÁÁÁÁ). Zepteje se jich, jestli by se takhle domluvily ve školce, kam půjdou na vycházku... Kdyby nebylo paní učitelky, vždycky by vyhrál ten nejhlasitější, ostatní děti by se praly nebo ty slabší plakaly.

Dnes si budeme vyprávět o zatčeném Pavlovi. Chtěli ho ukřičet, kde kdo křičel JÁÁÁ mám pravdu. Pavel se nesnažil křičet ještě hlasitěji, než jeho odpůrci.

Dovolal se římských úřadů jako takové paní učitelky, která rozhoduje.

Dovolal se vyprávění z bible (Tóry), aby ukázal, že on nechce ostatní překřikovat a rozčilovat, ale chce tiše naslouchat, oč jde Pánu Bohu

A Vzkříšený Pán ho povzbudil, že takhle je to správně: Neboj se, s příběhem o mně, sevangeliem, půjdeš až do Říma.

9A. VYPRÁVĚNÍ PRO STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK (podle J. Pechara)

I. PAVEL A PROTIVNÍCI

Pavel je stále v poutech, ale měl svobodu promluvit ke shromážděnému zástupu židovských obyvatel Jeruzaléma. Popsal příběh o svém obrácení i příběh o tom, jak ho Ježíš vyzval k práci mezi pohany. Právě za to se shromážděný dav dožadoval jeho usmrcení. Velitel vojáků sledoval, jak lidé vyhazují do vzduchu plné hrsti prachu a jak na sobě trhají oblečení. Nechápal, v čem je jaký problém, ale tyhle projevy smutku a rozhořčení dobře znal. Ať už ten zatčený člověk řekl cokoliv, shromážděné davy to rozhodně neuklidnilo. Zjevně je to opravdu nějaký buřič, a proto je potřeba urychleně zjistit, o co mu jde. Velitel přikázal, aby se Pavla chopili a odvedli do pevnosti.

Především bude důležité zjistit, jestli není schopen na svou stranu strhnout větší množství následovníků. Takových pokusů o povstání už tu byla celá řada. Docela nedávno ten Egypťan - za tím šly čtyři tisíce bojovníků! Tohle bude asi někdo jiný, ale kdo ví, co by způsobil. S

takovýmito lidmi je potřeba jednat tvrdě. Proto přikázal, aby Pavla důkladně vyslechli a při výslechu neváhali použít bičování. Však on už si vyslýchaný rozmyslí, jestli chce odpovídat na otázky, anebo být bičován!

II. JSEM ŘÍMSKÝ OBČAN

Pavel viděl, že jde do tuhého. Vždycky byl připraven trpět pro Krista, ale Ježíš také řekl, že je-li možno se utrpení vyhnout, má se této možnosti využít (Mt 10,23), a Pavel tato slova znal. Oznámil tedy důstojníkovi, který měl službu, že je římský občan a jako takový má právo na řádný soud a nesmí být jen tak vyslýchán útrpným právem. V tu chvíli se už nikomu Pavla bičovat nechce, protože bez soudu takhle zacházet s římským občanem, z toho by mohl být velký průšvih. Rychle to nahlásili veliteli. Ten ať rozhodne, ten ať nese zodpovědnost. Velitel si Pavla pozval k rozhovoru. Sám byl římský občan a stálo ho to nemalé peníze, aby si mohl užívat výsad římských občanů. Teď v rozhovoru zjišťuje, že Pavel se dokonce jako římský občan již narodil, a to znamená, že nejspíš pochází z nějaké významné rodiny. Velitel dostal strach, jestli se v tomto případě snad sám nějak neprovinil proti římským zákonům, a tak na druhý den zajistil řádný výslech.

III. DOBRÉ SVĚDOMÍ PŘED BOHEM

Velitel v rámci vyšetřování zvolil metodu zvanou "konfrontace". Do paláce přišli židovští představitelé - velekněz a rada. Velitel očekával, že z Pavlova rozhovoru s nimi vyplyne na povrch, jestli si onen zatčený římský občan zaslouží trest, nebo bude jako nevinný propuštěn na svobodu. Jako první promluvil Pavel. Obrátil se k shromážděným a řekl, co považoval za nejdůležitější: "Bratři, až dodnes žije s dobrým svědomím před Bohem." Nemyslel to tak, že by nikdy nic špatného neučinil. Ví však, že je na správné cestě. Ví, že mu Ježíš odpustil všechno to zlo, které napáchal. Kdo poznal Boží odpouštění, má klidné svědomí před Bohem. Ne proto, že by nehřešil, ale protože poznal Boha, který hříchy odpouští.

Kdo ví, proč to velekněze tak rozčílilo. Snad mu připadla ta slova až rouhavá. Dobré svědomí? Kolik obětí by muselo být obětováno v chrámu, aby člověk mohl říct, že je očištěn před Bohem a tak mohl mít dobré svědomí?! Nařídil, aby Pavla udeřili přes ústa. I v tuto chvíli se Pavel chová tak, aby si dobré svědomí zachoval. Ohradí se proti bití. Mlátit někoho dřív, než mu dám šanci vysvětlit jeho postoje, to je něco, co se protiví Božím zákonu. Kdo takto jedná, toho bude

soudit sám Bůh! Proto se Pavel dovolává Božího soudu. Ale také, když zjistí, že dotyčný je velekněz, projeví mu povinnou úctu.

IV. VĚŘÍM VE ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

Pavel si uvědomil, že od těchto lidí nemůže čekat spravedlivé posouzení své záležitosti. Přece by se však mezi nimi mohlo najít několik lidí, kteří by mohli mít pochopení pro jeho postoje. Věděl, že část rady patřila k farizejskému směru a část ke směru saducejskému. Sám Pavel byl vychován jako farizeus. Jako takový již od dětství věřil, že mrtví jednou vstanou k poslednímu soudu. Saduceové však na nic takového nevěřili. Pro Pavla však právě Kristovo zmrtvýchvstání bylo ujištěním, že Bůh Ježíšovu oběť na kříži přijal. K této víře se nyní před svými soudci přiznal: "Bratři, já jsem souzen proto, že věřím ve zmrtvýchvstání. Byl jsem vychován jako farizeus, vždycky jsem tak věřil." Pro Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání má svoje dobré svědomí před Bohem.

Když to řekl, shromáždění se rozdvojilo. Místo aby posuzovali Pavlovu vinu či nevinu, začali se jeho soudci mezi sebou hádat, jak to se zmrtvýchvstáním je. Z nejrůznějších míst Písma vytahovali verše, kterými se snažili podpořit svoje postoje. Farizejové se postavili na Pavlovu stranu. "Nic zlého na tom člověku nenacházíme. Co když k němu skutečně promluvil Bůh, třeba skrze nějakého svého anděla?" Jenže saduceové nevěří ani v anděly, a tak je to rozčílilo ještě víc.

Nakonec to vypadalo, že se vrhnou na Pavla, ve kterém viděli důvod svého sporu, ale v tuto chvíli opět zasáhl velitel pevnosti. Pavel je římský občan. Proto má nárok na zvýšenou ochranu a velitel by měl sám popotahovačky, kdyby se zjistilo, že se o římského občana nepostaral. Do místnosti naběhl vojenský oddíl, a než se stačili hádající saduceové a farizeové rozkoukat, už byli vojáci i s Pavlem pryč.

Pavel strávil noc ve vězení. A právě té noci se mu zjevil sám Ježíš a povzbudil ho, aby vytrval: "Neztrácej odvahu. Jako jsi svědčil o mně v Jeruzalémě, tam o mně budeš svědčit i v Římě." Jeho poslání zdaleka neskončí tady v Jeruzalémě. Má před sebou ještě dlouhou cestu.

V. PAVEL V OHROŽENÍ ŽIVOTA

Pavlovo ohrožení na životě však trvalo. Mezi jeho odpůrci se dala dohromady skupina více než čtyřiceti fanatiků, kteří se rozhodli držet hladovku, dokud Pavla nezabijí. Do římské pevnosti nemají šanci se dostat. Potřebují dostat Pavla někam ven, a tak si smluvili s velekněžími, aby si naoko vyžádali ještě jeden výslech. Dříve, než k němu dojde, cestou z vězení spiklenci zasáhnou. Kacíř bude potrestán a s Pavlovou smrtí skončí i celá tato trapná aféra.

Ještě, že se o tom doslechl Pavlův synovec! Velitel pevnosti byl včas informován a rozhodl: Odešle Pavla k římskému místodržícímu do Cezareje. Tam ať proběhne řádný soud. On sám se postará, aby římský občan Pavel dostal na cestu patřičnou ochranu. Pokud by si ti vrahové chtěli něco začít, bude proti nim stát dvě stě pěšáků, sedmdesát jezdců a dvě stě lehkooděnců.

Pak napsal místodržiteli průvodní dopis. Neopomněl zdůraznit, že jde o římského občana; tím také objasnil, proč s jedním jediným mužem posílá půlku jeruzalémské vojenské posádky. Z čeho je ten člověk obžalován, to - jak přiznává - vlastně nechápe. Popsal soud, který proběhl před židovskou radou, ale zřejmě jde o jakýsi věroučný spor. Rozhodně Pavel neudělal nic, kvůli čemu by se měla římská vláda znepokojovat. Čím by se ale znepokojovat měla, to je fakt, že Pavla někdo chtěl úkladně zavraždit. Řím přeci svoje občany chrání! Na to, aby rozhodl, na čí straně je pravda, je velitel vojenské posádky malý pán. Sám místodržící musí rozhodnout, jestli si Pavel zaslouží za něco potrestat, nebo jde-li opravdu jen o nějaký spor kvůli židovskému náboženství.

Tak byl Pavel ještě v noci převezen do Antipatridy. Protože přímé nebezpečí útoku již nehrozilo, vrátila se část vojáků do Jeruzaléma a jezdci doprovodili Pavla do Cesareje, do sídla místodržitele Felixe. Zde byl Pavel opět v bezpečí před přímým útokem. Od Ježíše však věděl, že Cesarea není konečným cílem jeho cesty. Kdesi před ním je stále ještě Řím.

MODLITBA

Pane, prosíme tě o sílu, abychom si uchoval čisté svědomí. Pomoz nám, když na nás doléhají pokušení. Chraň nás před vším, co ohrožuje naše tělo i duši. Amen.

9B. Vyprávění s vloženým Teofilem (T. Trusina)

I. ZATČENÍ

Lukáš: Tak Pavla v Jeruzalémě zatkli

TEOFIL: Líbí se mi, že Pavel nepodlehl strachu z nepřátel - ale šel svoje slovo dosvědčit i tam, kde mu hrozilo nebezpečí. Ale náramně mne zajímá - jak to teď s Pavlem bude - když ho zatkli na základě pomluv? Co na to velerada? A co na to římské úřady?

LUKÁŠ: To víš Teofile, že si ve svém vyprávění právě toho budu pečlivě všímat.

II. HROZBU MUČENÍ ODVRACÍ ŘÍMSKÉ OBČANSTVÍ

Velitel posádky chtěl problém s Pavlem vyřešit co nejrychleji - a tak poručil: Zbičujte Pavla, ať se přizná, co je zač a co provedl - a čím ty lidi uvedl do varu! Vojáci se chystali Pavla zbičovat, ale on se v té chvíli ohradil: „Copak se to smí - mučit bez soudu toho, kdo má římské občanství?“

Vojáci se honem rozběhli za velitelem: „Poslušně hlásíme, náš vězeň má římské občanství!“ A velitel byl v té chvíli moc rád, že Pavlovi neublížili - protože římské občanství takového člověka chránilo před mučením - a dokud nebyl před soudem odsouzen, museli se na něj dívat jako na nevinného. Kdyby Pavla zbičovali, měl by z toho velitel pěkný malér.

A hned spěchal za Pavlem: "Ty máš římské občanství? A kolik tě to stálo? Já za něj musel zaplatit vysoký poplatek." Ale Pavel ho v té chvíli uzemnil: "Já ho zdědil - po svých rodičích! Já ho mám od narození!"

Velitel ho honem nechal rozvázat - aby bylo jasné, že jeho právo bere opravdu vážně. Nepropustil ho, ale od té chvíle se staral, aby se Pavlův případ vyšetřil opravdu nestranně.

III. PAVEL PŘED VELERADOU: MÁM DOBRÉ SVĚDOMÍ

Druhý den ráno zavolal velitel členy jeruzalémské velerady. Chtěl se dozvědět, čím Pavel židy v chrámě tak rozčílil. Ale Pavel začal sám. Aby dal najevo, že proti veleradě nic nemá, pěkně uctivě je oslovil: "Muži bratři." A pak pokračoval - tak aby tomu rozuměl i římský velitel: Já od té doby, co doopravdy slouží Bohu, mám dobré svědomí. Co tím chtěl říci? - jsem přesvědčen, že svým kázáním neurážím Boha Izraele. Jenže vrchní kněz poručil - aby ho udeřili přes ústa - jako toho, kdo se rouhá Bohu! Nechtěl dovolit, aby se Pavel obhájil.

LUKÁŠ: Vidíš Teofile, takhle to dopadá, když si představitelé náboženství nebo církví myslí, že mají ve všem pravdu. Urážejí a ponižují nevinné.

Pavel potom řekl: Já jsem obviňován a pomlouvám proto, že mám naději - naději vzkříšení!

LUKÁŠ: (Kdo nebo co je podle Pavla silnější než smrt? - Vzkříšený Pán!).

Velerada Krista neuznávala. Ale byly v ní dvě skupiny, které se kvůli vzkříšení často dohadovaly: farizeové říkali "bude!" - a saduceové "nebude! - je to hloupost a vymyšlenost!" - a začali se hádat i teď: Farizeové se začli Pavla dokonce zastávat: Podle nás nic zlého nedělá a neříká! Třeba mu náš Bůh dal opravdu nějaké poslání! Ti druzí, saduceové - se do nich pustili.

A velitel - aby z toho neměl problém, poručil vojákům, aby Pavla odvedli zpátky do vězení.

IV. POVZBUZENÍ VZKŘÍŠENÉHO PÁNA

Teofil - to už je Pavel vězněn druhou noc. Co na to na všechno Vzkříšený Pán - to nechal Pavla napospas?
Lukáš - povzbudil ho - slovem (pro učedníky v bouři): Vzchop se! Neboj se - s mým evangeliem dojdeš z Jeruzaléma až do Říma!
Teofil: Hurá, tak to Pavla další den propustí!
Luk: Myslíš, že by Vzkříšený prostě utišil tu protipavlovskou bouři? Tak poslouchej dál, ať se něco naučíš!
V. SPIKNUTÍ FANATIKŮ
Pobouření proti Pavlovi totiž nepřestávalo. A další den se objevilo další nebezpečí: Někteří mladíci to pochopili tak, že když Pavla zabijí, bude se to určitě líbit Bohu. Byli to takoví fanatičtí fanoušci Pavlových protivníků. Udělali slavnostní přísahu: "Nebudeme jíst ani pít - dokud Pavla nezabijeme." Oznámili své náboženské spiknutí členům velerady - a požádali je, aby si nechali Pavla předvolat do svého domu. Tak ho chtěli vylákat z pevnosti římské posádky - a zabít ho. Naštěstí se to neutajilo - dozvěděl se to chlapec, Pavlův příbuzný. Navštívil Pavla - a ten ho s tou zprávou poslal za velitelem. Vidíte - jak i malí chlapci mohou pomoci - když se nebojí. Vyložil veliteli, co se chystá - chtějí Pavla vylákat, aby ho mladí fanatici mohli zabít.
VI. APOŠTOLA STŘEŽÍ ŘÍMŠTÍ VOJÁCI
Velitel rozhodl - Pavel musí pryč z Jeruzaléma. A aby měl jistotu, že se Pavlovi nic nestane, poslal s ním půlku jeruzalémské posádky: 200 pěšáků, 70 jezdců a 200 lehkooděnců. V noci se ten ozbrojený průvod vydal na cestu.
LUKÁŠ: Jen si to představ: Půlka jeruzalémské posádky jde, jak kdyby chránila vzácný poklad - jenže kdo je tím pokladem? - svědek vzkříšeného Pána - kazatel evangelia - apoštol Pavel! Šel uprostřed nich - a bezpečně došel až do Cesareje - kde sídlil římský prokurátor Felix. (to jméno si pamatujte, ještě na něj narazíme) .
Pavlovi dali celu v prokurátorově paláci - a prokurátorovi dali dopis, který mu jeruzalémský velitel napsal.
LUKÁŠ: Byl to zajímavý dopis - dozvídáme se z něj, jak se na Pavlův případ dívaly římské úřady: Přečtu ti ho - a dobře si všímej, jak to ten velitel líčí - co přibarvil a co říká přesně:
"Vznešený Felixi!
Muže, kterého ti posílám, v Jeruzalémě zajali a chtěli zabít. Já jsem ho s našimi statečnými vojáky zachránil a zjistil jsem, že má právo římského občana. Pak jsem ho nechal vyslechnout před židovsku veleradou. Přitom jsem zjistil, že spor se týká výkladu jejich náboženství. Nejde o zločin proti našim římským zákonům. Ale protože se proti tomuto muži spikli a hrozila mu smrt, rozhodl jsem ho poslat k tobě. Ty ho vyslechni - a za tebou pošlu také ty, kdo ho obviňují ze zločinu."
"Co ten velitel přibarvil - a co říká přesně?" "..."
(vylepšil sebe - ale doložil, že podle římských úřadů Pavel jako svědek Kristův neudělal nic proti státu)

Ale pak je tu ještě jedna důležit věc: I když je Pavel vězněn - přece se začal pohybovat z Jeruzaléma směrem k Římu. Zatím jen o kousek. Ale Pavlovi to stačilo - aby důvěřoval - povzbuzení a slib Vzkříšeného Pána platí - a dá se na něj spolehnout.

Modlitba

Chceš tu mít své svědky naděje, věrnosti, milosrdenství, pravdy. Víš, že nám to nejde. Děkujeme, že nás Pavlův příběh povzbuzuje a vede. Děkujeme za sílu evangelia, odvahu tvých svědků, proměňující moc tvé věrnosti. Amen

10. NÁMĚTY K ROZHOVORU

- víte, jak se takové ochraně, jako bylo římské občanství, říká dnes? - (Právo na spravedlivý proces. Patří mezi "lidská práva" - a u nás ho má každý, ne jen někdo)
- Co je to náboženský fanatismus?
- Víte, ke komu se odvolal Jan Hus, když ho odsoudila církev?
- Ke komu se odvolal Pavel, když se měl hájit přede radou?
- Víte, jak probíhal výslech Jana Husa v Kostnici? (Ukřičeli jej, nenechali ho hájit se_)
- Co se dá dělat, když vás někdo chce "ukřičet"?
- Co je to svědomí?
- Co je zdravé sebevědomí?
- Svědomí a sebevědomí - souvisí nějak?
- Kdy nejvíc potřebujete povzbudit?
- K čemu jsou dobré zákony?

11. A JEŠTĚ SE OHLÉDNĚTE...

Ukázalo vám samotným Lukášovo vyprávění něco nového? Jaké problémy z vyprávění jsou nejbližší vám a vašim dětem? Oč byste se teď chtěli s dětmi podělit?

Odkaz na pracovní list

31 Před veleradou a v Cesareji

18 Pavel souzen

Odkaz na píseň

Tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou

Nejsi sám svůj (SV157)

Někdo mě vede za ruku, když bojím se jít tmou

Neboj se (SV154)

Moc předivná nás tiše obestírá

V tobě je radost (EZ649)

Za ty, kdo hladem trpí a bídou (EZ621)

Modré nebe, slunce zář, Pánu patří díky

Mír na zemi daruj nám (EZ702)

Cílová skupina

Školní

Katechetické cykly

Pozvání na cestu - Skutky

Biblický odkaz (kat)

Skutky 22,23–23,35